

מסורת הש"ס

(א) חולין ק, ביצה ג, ג, ערלה פ"ג מ"ז ט"לה ג' ימות פא, ועי' ירוש' תרומות פ"ד ה"ז, ערלה פ"ג ה"ד, א' ע"י חולין יא, (ד) [ע"פ מ' חולין ל, ד"ה מ"א טעמא], (ט) ערלה פ"ג מ"א, (ו) שייך לעי"ב.

שינויי נוסחאות

[א] הוה אמינא ה"מ חולין אבל קדשים אימא לא ל"ל (שםכ"י) [ב] גי' הני דאיסורי הנאה נינהו אבל הנך דלאו איסורי הנאה נינהו אימא לא ואי מהכא הרי"א ה"מ קדשים דמיאסא אבל דאיסורי אימא אפילו איסורי הנאה ליכטלא ברובא צריכי [ג] ר' ג' ט"ז גע' הקודם אומ' כ"ז [ד] ל"ל במינים ומוין אותה למכור במנין. ל"ל וחס"ד וחס"ד שנינו (שםכ"י), וז"ל עשתי בסמור דלא בטלי (שםכ"י):

[ה] מקפדין (ד"ז); [ו] המוספין ללוקח ויתרה (שם); [ז] ל"ל דשרוכין מאד [ומתנת ויהיונן מנתקן] (ש"ס); [ח] ל"ל ואפילו שלם (ש"ס); [ט] פירש הכתוב שלא תאכל בור' וכו'; ל"ל (פ"ק) עפי' חס' חולין צו ע"א דא"א]; [י] ל"ל'ן נוסף פירוש שאמר שבעה שלא אוכל כל שהוא. וכו"ה בתוס' חולין ט"ז [א] ל"ל כ"ס ב"ס (ש"ס); [ב] שדרכו וכו' כבולוה דחשיב כשור הגדול ל"ל (ש"ס); [ג] דל"ל דחשיב החשובין בשעה (בא"ח); [ד] ל"ל בדמין (ש"ס); [ה] ל"ל ועוד משום ש"מ יקון (ד"ז); [ו] כוונ' ש"ס, והוא אולי פלוג' לטון פסוק ימות פא ע"כ ואומר ר"י דאבשריך לאשמועי' מדמהוין בין נסך ואע"ג דלא כתוב איסוריה באורייתא אלא בדבריו קבלה. או שזמא אשמועי' דרובא ביון נסך מהוורין אויט ב"ה בסבא יקון, ואב בסבא יקון הוי דמא הכי כ"ש דאבשריך לאשמועי' משום דחשיב יקין [ז] ועוד מושב דאבשריך (ש"ס); [ח] נסך טוקף דאבשריך מדידה תנא ליה ההם: [יח] לטון הרי"ש בענינה ועוד אפשר שריי אפי' בעתותוהו אויט כדן וכו' ומי' בירושלמי גז' מן ההרם, משמע שזר הוה לרם לחושב לאסור בשיעור מועט כו' ומיהו שמואל לא מיתוקמא אלא משום דחשיב נפקא דן איסור הנאה כו' [ז"ל בבבד' ג"ה] [א] טעם שפליגי בתרי' וכמ"ס צ"ק דא' לא' הו' עוד משער של הימר, אי"כ הו"ל למשולפי' בטל איסור. ע"כ, וכת"י הלא' ג"א משעיר המשתלח: [בא] דקאמר וכו' לאור דוקא ל"ל (ש"ס); [בב] ר"ת כפי' בחרא (פ"ט); [בג] ל"ל וחד אמר (ש"ס); [בר] ל"ל וחד ומסתבר (ש"ס); [בש] חתמי (ש"ס); [בז] חשיבי הוי השניע ואורי' מלא כו' ל"ל והשאר מנתק (ש"ס); [בז] בירושלמי (ש"ס); [בז] ל"ל ולא (ש"ס); [בח] נוסחא הגרסא הוא שמי"מ. ג"א כל אחד יקרב לשם מי שהוא מביא ויביא יאמר הוי הוא לשם בעבורי שלי (ב"י), ג"א כל אחד ואחד לשם מי שהוא רוצה ויכרי' וכו' לשם מ"מ, וז"ל טוס' וכו' וכו' מ"מ (ב"י); [בב] דכרי' או טא מש"מ, וכמתי' שפליגי לילא':

שיטה מקובצת

והוא אמנה ה"מ לחולין דליכא פסקא, לומר דלא חיישנא להפסדה לחולין האול' דליכא פסקא דקדש אבל לגביה דליכא פסקא דקדש אימא לא כלמא ליכטלא משום

פסחא דקדשים, ואי"מ אכתי [אין]

הוא אמרין ליכטלא לוי דאס' שמעין לא הו' מהאיא דקדשים מהאיא דתמורה שמעין לה. וי"ל דפיה' דהיק' אימא לא נפסדיהו לטולא ולעולם דהיינו מהאיא דעבודה וז'ה שמעין לא הו' מוסא איסורא דקדשים מהאיא דתמורה שמעין לה. וי"ל דפיה' דהיק' אימא לא נפסדיהו לטולא ולעולם לא יקרבנא ולא נעשה תקנא לנענ' כיוצ' להתקן איסור להדינו וימכרו כסאומנו ויבאו אחרים לקרבן דמיתין ויהי מותרים ויתכר להדינו וע"י כך יהי דמיון לגביה ולא יפסיד הקדש ומיהו איסור דכר גביה אין לו ביטול ולא יקרבנא אלא ימכרו להדינו דכפי', קמ"ל דימיונו ואין לטן תקנה: ונביבטלו בירוא. ואי"מ והא בריה היא וק"ל דבריה אינא בטילה מדי דהוי אגיד הנסה ועוף טמא וז' טמא דלא בטילי וי"ל קרין בריה אלא היכא שחאליקו עד משעת ברייתו כון גיד הנסה ועוף טמא וז' טמא דמשעת ברייתו כן נאסרין ולכן בריה כן ולא בטילי, אבל הכא גבי צור הנסקל דהאיסור ג' גזי אחר בריה לא קרין ליה בריה. ולא נהירא שברי ערלה בטילה דאחד ומאחרים והוי בריה שברי האיסור עליה משעת ברייתה. לכן נראה דאפי' דבעי' חשיב ניכוס מ"מ לא חשיב בריה משום דגבי בריה בעינן ששמו עליו מבשריו ואיט' משתנה לעולם אף לאחר מיתה כיון חתמה דעוף טמא אינו לאחר מיתה ואומרים כן י' חתמה כשר וכו'ן דסב כשר בשר אף אף לאחר מיתה (היינו) [ואין] בריה, וכן חתמה דגז' טמא וז' טמא גיד שזר בין מחיים חזי לאחר מיתה, כל שזר עמי עילי לאחר מיתה, אלא הכא כבהמה שמהל עליה לאחר מחיים אף שמה דמחיים איה וכן לאחר מיתה דמחיים חזי, והשניע היטי משום דבשרי' וז' טמא וז'ן איסוריהו איט' על ידי משנה אלא כן נאסרין בלא שום משנה כזו שמה חתמה ולפיכך אין חולין משום מפקע עמליהם בלא אף לאחר מיתה, אבל הכא גבי צור הנסקל ואיך דהאיסוריהו גז' על ידי משנה הלכן משתנה שום לאחר מיתה, ובגמ' חולין האריכמו: **א**לא לבי' את שדרכו ליטמוה שנינו, ופעמים שאדם מוכר כל עדרי גדולים וקטנים כאלה, משמע דצור הנסקל לא חשיב את שדרכו למטה, וקשה דכפי' דע"י ק"ו (הו' ק"ו) טעם אסורין ואסורין בכל שור, וחשיב צור הנסקל, ומקום בגמלא (שס) דכרי טולא משום דכרי דכרי שבמנין דקאמר ההם אימא מנא ליה תמרי כו', אלאה' ש"מ דחשיב ליה את שדרכו, וי"ל דלחי' דצור הנסקל לא חשיב את שדרכו, והיא דע"י מיירי לאחר שחיתם בחתיכה שז' על הנסקל ומשעם שפיהו להמכר הוא וכן טולא דהתם [ומקשי' חזקאי] טעמא בלא שדרכו ולכן קרי ליה התם דכר שבמנין, וליה חתמה הקנה התם כשר בנכח, וכן הנסקל דאחר האסא אלאה' אלאה' משתנה בסמור גבי ערלה משום איסורי הנאה לא שמינה וליה, אלא ר"ל חתמה בנעוטה מחלש דשפיה להמכר הוא אבל אלא הכא [בגין] צור הנסקל שנעשרה יו ועודו יו ודאי איט' רחוי להמכר, ואי"מ מ"מ לאחר שחיתם יהא עשוי להמכר, ויכ"י פירש בענינה (ואין י' טאל) דעשוי להמכר [ואן] היה בעל האיסור היו שפיר תשבו להמכר אפי' דצור איסורי הנאה. וי"ל כיון דשפיה מיהא שאו יו איט' עשוי להמכר אפי' דעל ידי חיקון עשויה להמכר לא חשיבה שפיה להמכר, ומת"ש חתרי ר"ת מערובת' אמת ניבילה מתעשרה

לריכי דאי מהסס הוה אמינא הני מילי חולין, אבל קדשים אימא ליעציר להו תקנתא דליבטיל איסורי הנאה ברובא וימנא יקרבנ' כי **היכי דלא נפסדינהו לגמרי לכולהו** א: ופרקינן **וניצטיל ברובא**, א דהא כתיב אחרי רבים להטות [שמות כג]: **וכי תימא חשיבי**, הואיל ודרכן

למנות: **כל שדרכו לימנות**, שיש

זני אדם המקפדין במניינם דא ומוכרין במניינם שנינו דלא בטלי בסמוך דהא משנה דחבילי חילתן שפיר דהא [בהמות] גמי הרבה זני אדם המקפדין^[ה] עליהן ומוכרין אותן במנין ואפי"פ שיש זני אדם שאין מקפדין כל כך ומוספין ימירה הם מוכרין העדר יחד: **אלא למי"א** או שדרכו **לימנות**, שדרכו מיוחד לכך שאין לך אדם דמוסף עליהו ימירה ללוקח ולא מוכר בלא מנין הני אין דרכן מיוחד למנין שיש המוספין וימירה זו מוכרין העדר בלא מנין: **חילקן**, מין מבלין וחצילין א חשוב מאד שאף טעם העץ שזה לפני ובעל"ז פיגור"י:

צפ' אלו הן הלוקין (מכות יז), דקאמר ר"ש אף חטה כברייתה ורבען בריית נשמה חשיבה חטה לא חשיבה דמשמע דהדבר תלוי בנשמה והאליכ' גיד הנשה רבען לדבריו דרבי שמעון קאמר ליה הכי וכהאי גוונא אשכחן לקמן בפירקין (דף עו), דלצדין בצאב"י בריית נשמה וחשיבה ואפי"ג דרבען גופייהו לא חיישי דהאי טעמא קאמר ליה הכי וכהאי גוונא אשכחן לקמן בפירקין (דף עו), דלצדין בצאב"י בעלי מומין רבי אליעזר אומר יעלו וכה"א לא יעלו ומפרש טעמא דרבי אליעזר משום דכתיב מוס בס א: הוא דלא ילכו הא ע"י מערובות ילכו והא דקתני רואה אני את זכר בעל מוס כאילו הוא עזים לדבריהם דרבען קאמר להו * אפי"ג דרבי אליעזר גופיה לא חייש להאי טעמא דעאי"י: **א**לא **א**מאן דאמר את שדרכו לימנות שנינו מאי **איכא צמימר**, תימה מי גרע שור גדול מאת שדרכו למנות הא אפילו חתמה בעלמא חשיבה אמת שדרכו למנות משום דחשונה להמכר בפני האורחים (דלדמרינן) צפ' וכל הנך י' דברים דחשיבי את שדרכו וי' לנאורה ככולהו לא חשיב כשור הגדול ועוד דצפ' בתרא דע"ז (דף עז), חשיב צור הנסקל ואמר' התם האי תנא תרמי אית ליה דכר שבמנין ואיסור הנאה ולא פריך הניחא למאן דאמר כל שדרכו כו' כדפריך הכא וצביה פ' קמא (דף ג:) וצפ' גיד הנשה (חולין ק), שמע מינה לכלל הפחות חשיב את שדרכו ועוד מדפריך התם דנימאי אגוזי פרך ורימויו צאדן ולא פריך מחבילי חלתן משמע דחשיב יא כשהש דברים ונראה לפרש דמשום חטאות הממות פריך הכא למאן דאמר את שדרכו דמשמע אפי' חטאת העוף כדתניא ד' במס' קינים (פ"ב מ"א) או שפרח שבין הממות ימותו כולן ואפי"ג דקתני במנתי' וצחים ועוף לאו בכלל וצח הוא מכל מום דקדמתי כל הוצאת משמע אפי' עוף בכלל ואי"ת כיון דהני דע"י כשהש דברים חשיבי אס כן יין קדמי דקתני התם היינו חטאות סחמותו וראו תנא ליה גבי ששה דברים ולא היה להם למיתבייה כי הוי לאה חשיב ככרות של בעל הבית משום דתנא ליה גבי ששה דברים כדמפרש התם ושמא החמירו ציין נסך לאסור אפי' חציות פתוחות משום דחמיירא עבודה כוכבים משאר איסורין דמעמאה ותופסת דמיה ועוד נראה דלאטריך למיתמי חציות סחמותו משום דיון נסך נפקא לן מדברי קבלה ולא כתיבא איסוריה באורייתא ומשמע יא דהוי כסתם יינס דרבען וס"ד דנטול ועוד יא אשכחן איסור עבודה כוכבים דקיל לרבי אליעזר דלמיר יש פדיון לעבודה כוכבים זניעו שאין כן בשאר איסורים יא והשתא אפרש כל הנהו דע"ז היכי חשיבי כשהש דברים יין נסך משכחת לה בחציות סחמותו עבודה כוכבים במעשה וכוסות דחשיבי ועורות לצביון כשהש ממנו כלי נאה אי נמי עבודת כוכבים משום דחשיבא לצבדיה וכן עורות לצביון ואי נמי יא דמפרש בירושלמי (ש"ס פ"ה ה"ב) יין נסך ועבודת כוכבים לצביון על שם לא ידבק צידך מאומה מן ההסם (דברים יא) ואיירי אפילו בחציות פתוחות ושמא לא הביא פסוק זה בירושלמי אלא למימרא דמיניה ילפינן איסורי הנאה דחצי תלת וזיפורי מלורע מיירי בציפור דרור גדולים וחשיבי שער נזיר ציפירתא כדאי' צסוק תמורה (דף לה), שעשה זורת ציפור כבגד יא מעשה רוקם משער נזיר ויש עוד אחרים משער ב היתר ופטר חמור ובשר תחלב ועגלה ערופה וחולין שנשחטו בצמורה בחתיכות הרלויות להמכר דעדיפי מאת שדרכו וחשיבי כלאזי פרך ואפי"ג דאיסורי הנאה נינהו חשיב רחוי להמכר כיון דאי היתה בטילה היתה רחוי להמכר הלכן לא בטילה והא דאמר' צסוק הערל (בימותא פא): דחתיכה של חטאת טמאה בנאה לא חטאת טמורה הנאה התם אפי' מתבטל כל חשיב רחוי להמכר בפני אורחים כהנים דלין מחזיקין טובה היא לזה שכולן שוין כדכתיב (ויקרא י) לכל בני אדם תהיה איש כחמיו אבל של חטאת בעל חולין קאמר יא התם דלא חתלה דלאו דוקא טמורה בשל חולין דהוא הדין טמאה בשל חולין וצקנומטס פירש צבימות דטמאה בטירותו בעל חולין דלפסדא מרובה תששו אבל טמורה בשל חולין הפסד מועט דחזיא לכהנים וזו תימיה דכמה איסורי הנאה לא בטלי ולא חיישינן ואי"ת אמאי לא חשיב במסכת ע"ז פרוסה של לחם הפנים וחתיכה של חטאת טמאה וחתיכה של קדשים שמתו וי"ל דבקדשים לא קמיירי ומיהו הוה מצי למתמי אצרי שעיר המשתלח למאן דאסר צימותא (דף סו), וחתיכה של עיר הנדחת ושער של מת דלסרינן צפ"ק דערינן (דף י:) וקצת קשה מירושלמי לפי מה שפירשמי דהנהו דע"ז דעיפי מאת שדרכו דמשמע התם דלא הוו אלא י' דברים את שדרכו והכי אימא התם צפ"ב א: דמסכת ערלה [ה"ד דר' יוחנן ור"ל אימתפלגון חד אמר י' דברים מקדשין דצרי דבר מאיר פ' י' דברים השניים צמשה שכולם את שדרכו ואחרים ב] אמרו כל הדברים מקדשין דצרי דבר מאיר פ' י' דכל שדרכו למנות שנינו (ובר) [ה] דלוחם י' דברים דקאמר רבי יוחנן היינו אותם ששה דברים דקאמרין רבען וחצילי חלתן הרי י' ובגד שצבעו בקלפי ערלה ונתערב באחרים וזובע מלא הסיט בקלפי ערלה וארגו בצגד ואינו יודע איזהו דנתרווייהו תנן התם ט' כולן ילקו דצרי ר' מאיר ובגד וס"ט תרי מילי חשיבי ב[ה] וס"ט חשיב את שדרכו כדאמר התם בירושלמי ואורג מלא הסיט מלמך הבכור בצגד דקתני התם דלנא הבגד קאמר עלה בגמ' יא [שם הל"ב] דלית מנא דמיני במשנה דצרי ר"מ ואית דלא תני דצרי ר"מ מאן דתני דצרי רבי מאיר אית ליה י' דברים מקדשים פ' שזו היא העשירית ומאן דלא תני דצרי ר"מ מנא ליה י' דברים מקדשין פ' אותן עשרה דברים שאמר ר' יוחנן דמקדשי לר"מ דהוא את שדרכו היכן הם ומשני ר"מ כרע' שמוסיף אף ככרות של בעל הבית והשתא מאי קא חשיב ליה הא איכא כל הנהו דע"ז דאסר אפי' לרבען וכו"ס ועוד דלדמי צפ"ב דכתיבות (דף קה): דגזי בכור בעל מוס שנמערבו גזייהו ואסורין כל שכן א"כ הוה את שדרכו וי' יוחנן ושמא לא מיירי בירושלמי אלא באותם דברים השניים צמשה ערלה באותה משנה אבל אכתי איכא טובא, וביצימות הארכתי יומר: **ו** **נתערבו באחרות ואחרות באחרות**, ר"ת ל"ג צסום מקום ואחרות באחרות צחק משנה ששניה צסוק מסכת ערלה ובהנהו דמסכת ע"ז צסוק פירק כל הללמים גבי אפה צו את הפת כו' ובגי בגד שצבעו בקלפי ערלה ובכמה מקומות כיונא באלו מדפריך לקמן (דף עז), על שמואל דלסר ספק ספיקא בעבודת כוכבים מצרייתא שמתרת דלא יא משכת דקאי כשמואל אלא רבי יהודה שאסור אפילו בשאר איסורין ספק ספיקא כגון רמוני צדן ושמואל סבר לה כוותיה בחדא ופליגי עליה בחדא ואי הוה גרסינן הכא ובמסכת ע"ז לאחרות באחרות הוה ליה לאיתמי רחייא לשמואל מהגן משניות ולא היה דוחק להביא במצרייתא דרבי יהודה ועוד יע' לדקדק מגופה דמתניין דהתם במסכת ערלה (פ"ג מ"ב) גבי צגד שצבעו בקלפי ערלה ובגי שצביל שצבעו בקלפי ערלה ועוד דחבילי חלתן קתני נתערבו באחרים ובגי זובע מלא הסיט בקלפי ערלה וארגו בצגד ואינו יודע איזהו ובגי אורג מלא הסיט מלמך בכור בצגד לא קתני נתערבו באחרים והיינו טעמא משום דאס' נתערב בשאר בגדים יכול להסיר מכל אחד מלא הסיט ומישתרי מטעם

כל הזבחים פרק שמיני וזבחים

עב.

וְלִיבְטָלוֹ בְּרֹבָא, דמטעם בריה אין לומר דלא בטיל דאפי"ג דאכזר מן החי חשיב בריה (חולין קב): איסור מערובות דהכא לאו משום אכזר מן החי אלא שלא ישחוט ויאכל משום חטאת הממה ושור הנסקל וכי שחט ליה אזיל ליה איסור אכזר מן החי ואיסור חטאת הממה ושור הנסקל אפי' שלם לא חשיב בריה כמו נצילה וחלז ודס דלא חל בריה ופוק טמור קטן^[ה] שלם אס אין צו כוית בשר אין לוקה עליו משום נצילה דלא חשיב בריה דעוף טמא ודאי חשיב בריה דשאסרו הכתוב אסרו צין גדול צין קטן אפי"ג דלית ביה חיות אלא כל שהא צעלמא און גיד הנשה חשיב ליה בריה צפ' גיד הנשה (שס) דהא חשיב רובא שנתערבו בהן דכי אמר רחמנא לא תאכל גיד אפילו כל שהוא וכן אכזר מן החי חשיב בריה דטעמא דבריה משום דהוי כאילו פירש יא צין גדול וצין קטן כדמוכח

פ"ג דשזעוות (דף פא): דלמר וכי היכן מלינו בכולל כל שהוא האו חייב בו ופריך והרי מפרש יא ומשני מפרש מן הברייה דמי וזה האומר צפ' אלו הן הלוקין (מכות יז), דקאמר ר"ש אף חטה כברייתה ורבען בריית נשמה חשיבה חטה לא חשיבה דמשמע דהדבר תלוי בנשמה והאליכ' גיד הנשה רבען לדבריו דרבי שמעון קאמר ליה הכי וכהאי גוונא אשכחן לקמן בפירקין (דף עו), דלצדין בצאב"י בעלי מומין רבי אליעזר אומר יעלו וכה"א לא יעלו ומפרש טעמא דרבי אליעזר משום דכתיב מוס בס א: הוא דלא ילכו הא ע"י מערובות ילכו והא דקתני רואה אני את זכר בעל מוס כאילו הוא עזים לדבריהם דרבען קאמר להו * אפי"ג דרבי אליעזר גופיה לא חייש להאי טעמא דעאי"י: **א**לא **א**מאן דאמר את שדרכו לימנות שנינו מאי **איכא צמימר**, תימה מי גרע שור גדול מאת שדרכו למנות הא אפילו חתמה בעלמא חשיבה אמת שדרכו למנות משום דחשונה להמכר בפני האורחים (דלדמרינן) צפ' וכל הנך י' דברים דחשיבי את שדרכו וי' לנאורה ככולהו לא חשיב כשור הגדול ועוד דצפ' בתרא דע"ז (דף עז), חשיב צור הנסקל ואמר' התם האי תנא תרמי אית ליה דכר שבמנין ואיסור הנאה ולא פריך הניחא למאן דאמר כל שדרכו כו' כדפריך הכא וצביה פ' קמא (דף ג:) וצפ' גיד הנשה (חולין ק), שמע מינה לכלל הפחות חשיב את שדרכו ועוד מדפריך התם דנימאי אגוזי פרך ורימויו צאדן ולא פריך מחבילי חלתן משמע דחשיב יא כשהש דברים ונראה לפרש דמשום חטאות הממות פריך הכא למאן דאמר את שדרכו דמשמע אפי' חטאת העוף כדתניא ד' במס' קינים (פ"ב מ"א) או שפרח שבין הממות ימותו כולן ואפי"ג דקתני במנתי' וצחים ועוף לאו בכלל וצח הוא מכל מום דקדמתי כל הוצאת משמע אפי' עוף בכלל ואי"ת כיון דהני דע"י כשהש דברים חשיבי אס כן יין קדמי דקתני התם היינו חטאות סחמותו וראו תנא ליה גבי ששה דברים ולא היה להם למיתבייה כי הוי לאה חשיב ככרות של בעל הבית משום דתנא ליה גבי ששה דברים כדמפרש התם ושמא החמירו ציין נסך לאסור אפי' חציות פתוחות משום דחמיירא עבודה כוכבים משאר איסורין דמעמאה ותופסת דמיה ועוד נראה דלאטריך למיתמי חציות סחמותו משום דיון נסך נפקא לן מדברי קבלה ולא כתיבא איסוריה באורייתא ומשמע יא דהוי כסתם יינס דרבען וס"ד דנטול ועוד יא אשכחן איסור עבודה כוכבים דקיל לרבי אליעזר דלמיר יש פדיון לעבודה כוכבים זניעו שאין כן בשאר איסורים יא והשתא אפרש כל הנהו דע"ז היכי חשיבי כשהש דברים יין נסך משכחת לה בחציות סחמותו עבודה כוכבים במעשה וכוסות דחשיבי ועורות לצביון כשהש ממנו כלי נאה אי נמי עבודת כוכבים משום דחשיבא לצבדיה וכן עורות לצביון ואי נמי יא דמפרש בירושלמי (ש"ס פ"ה ה"ב) יין נסך ועבודת כוכבים לצביון על שם לא ידבק צידך מאומה מן ההסם (דברים יא) ואיירי אפילו בחציות פתוחות ושמא לא הביא פסוק זה בירושלמי אלא למימרא דמיניה ילפינן איסורי הנאה דחצי תלת וזיפורי מלורע מיירי בציפור דרור גדולים וחשיבי שער נזיר ציפירתא כדאי' צסוק תמורה (דף לה), שעשה זורת ציפור כבגד יא מעשה רוקם משער נזיר ויש עוד אחרים משער ב היתר ופטר חמור ובשר תחלב ועגלה ערופה וחולין שנשחטו בצמורה בחתיכות הרלויות להמכר דעדיפי מאת שדרכו וחשיבי כלאזי פרך ואפי"ג דאיסורי הנאה נינהו חשיב רחוי להמכר כיון דאי היתה בטילה היתה רחוי להמכר הלכן לא בטילה והא דאמר' צסוק הערל (בימותא פא): דחתיכה של חטאת טמאה בנאה לא חטאת טמורה הנאה התם אפי' מתבטל כל חשיב רחוי להמכר בפני אורחים כהנים דלין מחזיקין טובה היא לזה שכולן שוין כדכתיב (ויקרא י) לכל בני אדם תהיה איש כחמיו אבל של חטאת בעל חולין קאמר יא התם דלא חתלה דלאו דוקא טמורה בשל חולין דהוא הדין טמאה בשל חולין וצקנומטס פירש צבימות דטמאה בטירותו בעל חולין דלפסדא מרובה תששו אבל טמורה בשל חולין הפסד מועט דחזיא לכהנים וזו תימיה דכמה איסורי הנאה לא בטלי ולא חיישינן ואי"ת אמאי לא חשיב במסכת ע"ז פרוסה של לחם הפנים וחתיכה של חטאת טמאה וחתיכה של קדשים שמתו וי"ל דבקדשים לא קמיירי ומיהו הוה מצי למתמי אצרי שעיר המשתלח למאן דאסר צימותא (דף סו), וחתיכה של עיר הנדחת ושער של מת דלסרינן צפ"ק דערינן (דף י:) וקצת קשה מירושלמי לפי מה שפירשמי דהנהו דע"ז דעיפי מאת שדרכו דמשמע התם דלא הוו אלא י' דברים את שדרכו והכי אימא התם צפ"ב א: דמסכת ערלה [ה"ד דר' יוחנן ור"ל אימתפלגון חד אמר י' דברים מקדשין דצרי דבר מאיר פ' י' דברים השניים צמשה שכולם את שדרכו ואחרים ב] אמרו כל הדברים מקדשין דצרי דבר מאיר פ' י' דכל שדרכו למנות שנינו (ובר) [ה] דלוחם י' דברים דקאמר רבי יוחנן היינו אותם ששה דברים דקאמרין רבען וחצילי חלתן הרי י' ובגד שצבעו בקלפי ערלה ונתערב באחרים וזובע מלא הסיט בקלפי ערלה וארגו בצגד ואינו יודע איזהו דנתרווייהו תנן התם ט' כולן ילקו דצרי ר' מאיר ובגד וס"ט תרי מילי חשיבי ב[ה] וס"ט חשיב את שדרכו כדאמר התם בירושלמי ואורג מלא הסיט מלמך הבכור בצגד דקתני התם דלנא הבגד קאמר עלה בגמ' יא [שם הל"ב] דלית מנא דמיני במשנה דצרי ר"מ ואית דלא תני דצרי ר"מ מאן דתני דצרי רבי מאיר אית ליה י' דברים מקדשים פ' שזו היא העשירית ומאן דלא תני דצרי ר"מ מנא ליה י' דברים מקדשין פ' אותן עשרה דברים שאמר ר' יוחנן דמקדשי לר"מ דהוא את שדרכו היכן הם ומשני ר"מ כרע' שמוסיף אף ככרות של בעל הבית והשתא מאי קא חשיב ליה הא איכא כל הנהו דע"ז דאסר אפי' לרבען וכו"ס ועוד דלדמי צפ"ב דכתיבות (דף קה): דגזי בכור בעל מוס שנמערבו גזייהו ואסורין כל שכן א"כ הוה את שדרכו וי' יוחנן ושמא לא מיירי בירושלמי אלא באותם דברים השניים צמשה ערלה באותה משנה אבל אכתי איכא טובא, וביצימות הארכתי יומר: **ו** **נתערבו באחרות ואחרות באחרות**, ר"ת ל"ג צסום מקום ואחרות באחרות צחק משנה ששניה צסוק מסכת ערלה ובהנהו דמסכת ע"ז צסוק פירק כל הללמים גבי אפה צו את הפת כו' ובגי בגד שצבעו בקלפי ערלה ובכמה מקומות כיונא באלו מדפריך לקמן (דף עז), על שמואל דלסר ספק ספיקא בעבודת כוכבים מצרייתא שמתרת דלא יא משכת דקאי כשמואל אלא רבי יהודה שאסור אפילו בשאר איסורין ספק ספיקא כגון רמוני צדן ושמואל סבר לה כוותיה בחדא ופליגי עליה בחדא ואי הוה גרסינן הכא ובמסכת ע"ז לאחרות באחרות הוה ליה לאיתמי רחייא לשמואל מהגן משניות ולא היה דוחק להביא במצרייתא דרבי יהודה ועוד יע' לדקדק מגופה דמתניין דהתם במסכת ערלה (פ"ג מ"ב) גבי צגד שצבעו בקלפי ערלה ובגי שצביל שצבעו בקלפי ערלה ועוד דחבילי חלתן קתני נתערבו באחרים ובגי זובע מלא הסיט בקלפי ערלה וארגו בצגד ואינו יודע איזהו ובגי אורג מלא הסיט מלמך בכור בצגד לא קתני נתערבו באחרים והיינו טעמא משום דאס' נתערב בשאר בגדים יכול להסיר מכל אחד מלא הסיט ומישתרי מטעם

עב.

וְלִיבְטָלוֹ בְּרֹבָא, דמטעם בריה אין לומר דלא בטיל דאפי"ג דאכזר מן החי חשיב בריה (חולין קב): איסור מערובות דהכא לאו משום אכזר מן החי אלא שלא ישחוט ויאכל משום חטאת הממה ושור הנסקל וכי שחט ליה אזיל ליה איסור אכזר מן החי ואיסור חטאת הממה ושור הנסקל אפי' שלם לא חשיב בריה כמו נצילה וחלז ודס דלא חל בריה ופוק טמור קטן^[ה] שלם אס אין צו כוית בשר אין לוקה עליו משום נצילה דלא חשיב בריה דעוף טמא ודאי חשיב בריה דשאסרו הכתוב אסרו צין גדול צין קטן אפי"ג דלית ביה חיות אלא כל שהא צעלמא און גיד הנשה חשיב ליה בריה צפ' גיד הנשה (שס) דהא חשיב רובא שנתערבו בהן דכי אמר רחמנא לא תאכל גיד אפילו כל שהוא וכן אכזר מן החי חשיב בריה דטעמא דבריה משום דהוי כאילו פירש יא צין גדול וצין קטן כדמוכח

פ"ג דשזעוות (דף פא): דלמר וכי היכן מלינו בכולל כל שהוא האו חייב בו ופריך והרי מפרש יא ומשני מפרש מן הברייה דמי וזה האומר צפ' אלו הן הלוקין (מכות יז), דקאמר ר"ש אף חטה כברייתה ורבען בריית נשמה חשיבה חטה לא חשיבה דמשמע דהדבר תלוי בנשמה והאליכ' גיד הנשה רבען לדבריו דרבי שמעון קאמר ליה הכי וכהאי גוונא אשכחן לקמן בפירקין (דף עו), דלצדין בצאב"י בעלי מומין רבי אליעזר אומר יעלו וכה"א לא יעלו ומפרש טעמא דרבי אליעזר משום דכתיב מוס בס א: הוא דלא ילכו הא ע"י מערובות ילכו והא דקתני רואה אני את זכר בעל מוס כאילו הוא עזים לדבריהם דרבען קאמר להו * אפי"ג דרבי אליעזר גופיה לא חייש להאי טעמא דעאי"י: **א**לא **א**מאן דאמר את שדרכו לימנות שנינו מאי **איכא צמימר**, תימה מי גרע שור גדול מאת שדרכו למנות הא אפילו חתמה בעלמא חשיבה אמת שדרכו למנות משום דחשונה להמכר בפני האורחים (דלדמרינן) צפ' וכל הנך י' דברים דחשיבי את שדרכו וי' לנאורה ככולהו לא חשיב כשור הגדול ועוד דצפ' בתרא דע"ז (דף עז), חשיב צור הנסקל ואמר' התם האי תנא תרמי אית ליה דכר שבמנין ואיסור הנאה ולא פריך הניחא למאן דאמר כל שדרכו כו' כדפריך הכא וצביה פ' קמא (דף ג:) וצפ' גיד הנשה (חולין ק), שמע מינה לכלל הפחות חשיב את שדרכו ועוד מדפריך התם דנימאי אגוזי פרך ורימויו צאדן ולא פריך מחבילי חלתן משמע דחשיב יא כשהש דברים ונראה לפרש דמשום חטאות הממות פריך הכא למאן דאמר את שדרכו דמשמע אפי' חטאת העוף כדתניא ד' במס' קינים (פ"ב מ"א) או שפרח שבין הממות ימותו כולן ואפי"ג דקתני במנתי' וצחים ועוף לאו בכלל וצח הוא מכל מום דקדמתי כל הוצאת משמע אפי' עוף בכלל ואי"ת כיון דהני דע"י כשהש דברים חשיבי אס כן יין קדמי דקתני התם היינו חטאות סחמותו וראו תנא ליה גבי ששה דברים ולא היה להם למיתבייה כי הוי לאה חשיב ככרות של בעל הבית משום דתנא ליה גבי ששה דברים כדמפרש התם ושמא החמירו ציין נסך לאסור אפי' חציות פתוחות משום דחמיירא עבודה כוכבים משאר איסורין דמעמאה ותופסת דמיה ועוד נראה דלאטריך למיתמי חציות סחמותו משום דיון נסך נפקא לן מדברי קבלה ולא כתיבא איסוריה באורייתא ומשמע יא דהוי כסתם יינס דרבען וס"ד דנטול ועוד יא אשכחן איסור עבודה כוכבים דקיל לרבי אליעזר דלמיר יש פדיון לעבודה כוכבים זניעו שאין כן בשאר איסורים יא והשתא אפרש כל הנהו דע"ז היכי חשיבי כשהש דברים יין נסך משכחת לה בחציות סחמותו עבודה כוכבים במעשה וכוסות דחשיבי ועורות לצביון כשהש ממנו כלי נאה אי נמי עבודת כוכבים משום דחשיבא לצבדיה וכן עורות לצביון ואי נמי יא דמפרש בירושלמי (ש"ס פ"ה ה"ב) יין נסך ועבודת כוכבים לצביון על שם לא ידבק צידך מאומה מן ההסם (דברים יא) ואיירי אפילו בחציות פתוחות ושמא לא הביא פסוק זה בירושלמי אלא למימרא דמיניה ילפינן איסורי הנאה דחצי תלת וזיפורי מלורע מיירי בציפור דרור גדולים וחשיבי שער נזיר ציפירתא כדאי' צסוק תמורה (דף לה), שעשה זורת ציפור כבגד יא מעשה רוקם משער נזיר ויש עוד אחרים משער ב היתר ופטר חמור ובשר תחלב ועגלה ערופה וחולין שנשחטו בצמורה בחתיכות הרלויות להמכר דעדיפי מאת שדרכו וחשיבי כלאזי פרך ואפי"ג דאיסורי הנאה נינהו חשיב רחוי להמכר כיון דאי היתה בטילה היתה רחוי להמכר הלכן לא בטילה והא דאמר' צסוק הערל (בימותא פא): דחתיכה של חטאת טמאה בנאה לא חטאת טמורה הנאה התם אפי' מתבטל כל חשיב רחוי להמכר בפני אורחים כהנים דלין מחזיקין טובה היא לזה שכולן שוין כדכתיב (ויקרא י) לכל בני אדם תהיה איש כחמיו אבל של חטאת בעל חולין קאמר יא התם דלא חתלה דלאו דוקא טמורה בשל חולין דהוא הדין טמאה בשל חולין וצקנומטס פירש צבימות דטמאה בטירותו בעל חולין דלפסדא מרובה תששו אבל טמורה בשל חולין הפסד מועט דחזיא לכהנים וזו תימיה דכמה איסורי הנ